

LUBLANSKE NOVIZE

JANN. FRIDR. EGERJA.

Srēda 23. d.

velki Travn. 1798.

Nro. 41.

Lublana.

Pretezhni teden je peršhel v' Lublano zefarški general Gontreil is Niederlanda, kamer je šhel po svojih lastnih opravilih, ker je od tam domà.

Dunej 12. velki Travn.

Natiskavez' Hrašhanski na Duneji stojezh je dal sa dobrovolno vojskno sklado storisov papirja sa patrone v' oroshishe; nih zefarška Svitlost so mu pustili svoje dopadajenje nad tim skasati.

Pisma

Pisma is Maria Zel na Shtajerskim po-
vejo shaloſtno novizo, de je tamkaj ogin
vſtal tretji veľkiga Travná, inu ſedemnajſt
hiſh poſhgal.

Lajhko.

Po piſmih is Turina inu Majlanda ka-
she, de v' Sardinſkim nepokojni ludje zhe-
dalaj vezhi mozh dobivajo. Kar ih je ne-
pokoj delalo per jęseri lago maggiore ſo 22.
mali Travná bili od ſoldatov premagani, ras-
kropleni, inu polovleni; ſhtuki ſo jim po-
brani, kar je beſhalo, ſo ſe mogli v' Shvajz
inu Zisalpinio ſkriti; vaſi ſo ſpęt per miru
inu per pokorſhini. Na genoveski meji ſo
bol mozhni, al tudi ſoldatje zhes nih grę-
dejo. Ravno tako je nepokoj na franzoski
inu ſhvajzarſki meji; al ſardinſki Kral je
vſo ſvojo mozh poſlal tę nerodnoſti vkrotit.
Genovesarjam je povędal, de more na nih
mejo ſoldate poſlati zhes nekatere domazhe
puntarje, genovesarji ſe nimajo nizh bati,
Kral nebode nim nizh kriviga ſturil. Ge-
novesi ſo odgovorili, de ſe med to nizh ne-
meſhajo, vunder bodo tudi ſvoje ſoldate na
mejo poſlali ſavolo laſtne varnoſti. So te-
daj nekaj ſvojih nekaj franzoskeh ſoldatov
poſtavili na ſvojo mejo.

Genoveszi ſo ſapovędali pobrati vſe sla-
to inu ſrebro is zerkvá inu kloſtrov, zhes
to ſo kmętje inu ludſtvo na deſheli filno hu-
di; oblaſtvavzi ſo mogli ſtrashe vun poſla-
ti, de bi ſe kaki hrup nevſdignil.

Majlandfski visharji so novizarjam prepovedali, de nimajo unajnih Kralov shaliti, inu gerdo zhes nih pisariti; take vrozhe glave menio, de smejo vsakiga popasti, kateri ni po nih moshganih.

Zisalpinzi so fklenili sraven 25. tavshent franzosov domazhih, dva legiona unajnih foldatov, inu dva regimenta kojnikov, eniga Dragonov, drugiga husarjov imeti.

Eden mlajfhiga sbora je 22. mali Travna svet dal, vse zerkveno premoshenje odvseti, duhovne is deshelne fkrine plazhovati, klostre satreti, inu duhovnim nih oblazhila inu snamina prepovedati, de imajo ravno tako oblezheni hoditi, kakor deshelfski ljudje,

Franzia.

Dvanajsti dan mali Travna je eden sbranih mosh svetoval franzosam narediti felihe v' Egipti; to bi bilo lahko, bres kervi prelivanja, inn dobro sa kupzhio, dobro sa franzose inu druge ludstva v' Europi, kakor je bilo nekidaj; dokler she niso barke okoli Afrike v' Indio hodile; sakaj fkusi fred deshelno morje, Egipt, inu rudezhe morje je dvakrat blishishi pot v' Indio; slasti ako bi se prekop sturil is rudezhiga morja v' potok Nilos, kateriga je she Sefostris nekidan Egiptovfski Kral iskopal; inu sdaj bi se famo potrebil inu sidal. Tudi je franzosam
tre-

treba hiteti, de nesamude, sakaj druge kralstva hiti Egipt v' svojo oblast spraviti, inu tam kupzhio odpreti.

Is tiga ludje sklep delajo, de vse pravlanje na morje v' Lashki desheli je namerjeno ne zhes Anglese, temuzh v' Egipt, de tam mislio franzosi nove selisha napraviti. Zel Paris inu Franzia se pogovarjajo le od tiga naprejšetja v' Egiptovsko deshele, inu so na Anglio skoro posabili.

Dva inu dvajseti dan mali Travna so svet imeli, kako bodo v' shold naberali, eni ozhejo, de mladenzhi morejo per osemnajst letih v' shold sapisani biti, drugi pravio, de ne popred, dokler niso zelih eden inu dvajset stari.

General Montalembert je snajdel shtuke, per katerih je dosti pet kanonerjov namesti petnajstih, kakor ih je dosdaj treba bilo.

Pet inu shtesdeset bark inu ladj so vunder enkrat perihle is mesta Nantes v' Brest, pernefle shivesh inu morsko vojskno perpravo. Pet angleskeh bark so jeh lovile; al na enkrat se perkashejo pet verstneh inu shtiri fregate is Bresta, tem se Anglesi niso upali soperstati, tedaj so franzoske ladie bres shkode v' Brest spremlene bile.

Franzosi so nekaj medvedov is Svajza v' Paris perpelali, kader so jih prepasshali is eniga vezhiga v' en majnschi kozh, prelomi

lomi en medved shelėsje, plani na eniga glėdavza, kateri je bil eden svolenih mosh, mu rasterga oblazhila; ako bi ga nebil en medvėdji zhuvaj odtėl, bi ga bil rastergal.

Anglia.

Katere so uni dan is męsta Manfhester kakor puntarje perpelali, so v' jezhi per isprashvanji vezh skrivneh rezhi rasodėli, inu povėdali, kako so skrivni puntarji samtarke rastrešeni, slasti v' męsti Manfhester; oni so shę sto inu pėtdešet foldatov podkupili, de bi se offizirjam soperpostavili, ako bi franzosi v' Anglio perfhli. En pian korporal se je tudi sagovoril, de ima shęst sto zekinov sa druge foldate podkupiti. Ena tovarshia v' Manfhestri je bila sastoplena s' puntarskimi Irilandizmi; tudi pravio, de so eni smiraj naskrivnim okrog hodili, inu foldate shuntali, de bi s'franzosmi potegnili, inu jim deshelo isdali.

Minister Dundas je osnanil poduzhenje, kako bi se berfh vře blago, shivina, iudje, inu shivesh is poti spravilo, ako bi franzosi per nas na suho stopili, de bi nizh nenajdeli, kakor samo golo deshelo, inu de bi jih lakota perfhlila, se nasaj verniti.

Devętnajsti mali Travna so imęli velik svet per kralėvim dvori, prezej po tim so bili poslani tekarji v' Petrovgrad, Berlin, inu na Dunej.

Slēherna pošhta pernese is Irrlanda pišma, kako se bojujejo foldatje inu defenderji; ti nejenajo škrivaj inu ozhito moriti.

Is Amerike so pišma, de vse kupzhiske barke so frēzhno peršhle v' otok Jamaika; al is otoka S. Domingo niso dobre novize; angleski foldatje so peršileni se is tiga otoka vun potegniti, inu se franzosam ogniti.

Batavia.

Sosēške, frēnje inu mēsta so se novem postavam fizer ozhitno podvergle, al na škrivnim je došti nevolnih.

Vse varno inu leshiozhe premoshenje, poprejšhniga Stadthuderja je sposnano sa deshelno premoshenje, inu je njemu odvseto.

Batavia bo sanaprej imēla tristo šhtirdešet, inu devet morških offizirjov, zhes katere bo imel povele en lieutenant admiral.

Anglesi spet stoje pred brodmi, kar morejo, nam odšhipnejo; so vseli eno barko, katēra je v' Grēnland kupzhovat hodila, inu nekaj ribišhkeh barzhizh.

Shvajz.

Kantoni Zug, Uri, inu Shviz so se franzosam soper postavili, inu petsto franzosov per mēsti Mellingen pošekali. Šešt inu dvajseti mali Travna pošhlejo franzosi vēzhi

zhi vojsko, boj se sazhné med timi inu med dva tavshent shvajzarji, od obeh strani je dosti pobitih, vunder shvajzarji so mogli nasaj pomakniti, med tem, ker so franzosam dosti kojnikov potolkli. Drugi dan vjamejo franzosi deset kmětov inu tri lovze, jih oppominajo se s' lepo podati, jim dado pisane oppominanja na ludi, inu jih poshlejjo na dom, de naj tē tri Kantone pogovore k' dobrovolnim gori vsētji noveh postav. Med bojam so dobili franzosi vezh vjetih, med katermi je en katolshki mafhnik, kir je ludi v' boji komandiral. Tudi so dobili en bandero s' podobo Matere Boshje, katero je en duhovni shvajzarjam naprej nosil med bojevanjam.

Od vsih krajev derejo franzosi v' Shvajz, jedo, piejo, nobeniga nizh neprashajo, inu mahajo zhes nevolne kantone; v' Kanton Zurig so shē prederli inu ludi nasaj potisnili; boj je bil hud, Shvajzarji mozhni; al prvi dan velki Travna dobojo franzosi pomozh, inu isbiejo shvajzarje is mesta Rappesveil; kerkol se ludje branio, jim val poshgejo.

Nemshko.

Na unim kraji Rajne franzosi predelujejo nemshke deshele vse po svoji glavi, fizer od stopne do stopne, pa vunder dosti hitro. Pred nekaj tedni je franzoski komissar sapezhatil vse deshelne pisma po deshelah, katere Prajsam uni kraj flishio, sdaj so jih franzoski

zoski pravdni doktorji odpezhatili, pregledali, inu kar glavno pravizo sadene, v' meſto Köln poſlali, na viſhi goſpoſko v' rihtne rezheh. V' meſti Xanten ſo Prajſoviga Krala ſodne flushabnike ob flushbo djali, inu eniga franſkoſkiga ſodnika poſtavili; ta je dobil v' roke vſe pravde, kar jeh ſhe ni iſteklo, de jeh iſpele. Povſod je prepovedano ſnamina inu kapelze na zeſtah inu ozhitnih krajih imeti; ſdaj povſod podeſrajo ſnamina, podobe, krishe, inu kapelje. Eni duhovni inu kloſhtri v' prajſovſkim meſti Xanten uni kraj Rajne ſo nekaj ſvojeh derv prodali, ſdaj ſo jim ſoldate poſlali, dokler derv naſaj nepoſtavio. Samo od Kartajſarjov ſo ſoldate ſpet drugi dan vſeli, drugot tudi po nunſkih kloſtrih ſtoje na execuzion.

Vmerli ſo v' Lublant.

15. dan velki Travnja.

Joannes Levz, ſolarjov ſin, 21. na predmeſtji Nro. 141.

16. dan.

Jakob Kokajl, zhevlar, 50. l. v' Krakovim Nro. 58.

V' Pleterjah bo 31. tiga meſza na lizitiranje naprodaj 444. meſnikov ajde.

Na povelje meſtne goſpoſke neſme nobeden nizh kupiti od nobeniga ſoldata, zhe ſoldat piſane pravize nepokashe, de ſme prodati; tiſer bo kuplena rezh prozh vſeta.